

TEGEVUSAASTA LÖPUSIRGEL...

Teguderohke aasta hakkab jõudma lõpule. Novembris toimunud EVL Juhatuse koosolekul vaadati üle 2007. aasta tegevusplaan ja arutati tegevusprojektide rahade kasutamist. Kavandati meetmed ettenähtud ürituste ning tegevuste lõpuleviimiseks. Vaegkuuljaile peaks huvi pakkuma alles hiljuti HMN poolt rahastatud projekt: tööaliste vaegkuuljate kuulmisalane ja psühholoogiline nõustamine ning suhtlemisoskuste edendamine. Selle teostamine viiakse läbi MTÜ THINK Eesti vahendusel (projektijuht Külliki Bode) Traditsiooniliselt oleme igal aastal oktoobris organiseerinud kuulmisnädala üritusi. Ka sellel aastal viidi mitmetes meie ühingutes: Pärnus, Jõhvis, Paldiskis, Raplas, Kuressaares ja mujal, kuulmisabi ja teenuseid tutvustavaid teabeüritusi ja õppuseid. Kuuldeaparaat on vaegkuuljale esmane ja peamine abivahend. Selle sobivusest ja korrasolekust sõltub kuulmispuudega inimese igapäevane toimetulek. Käesolevas infolehes on toodud ka ülevaade kuulmisabivahendite saamisest ja sellega seonduvatest probleemidest.

Tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjoni töös kogen aasta-aastalt üha suurenevad abivahendite vajadust. Riiklik toetus abivahendite kompenseerimiseks on jäänud endiselt ebapiisavaks. Kuulmiskeskused oleksid ise võimelised rohkem osutama kuulmisabiteenuseid, kui ainult abivahendite kompenseerimiseks raha võimaldatakse. 2007. aasta oli Euroopas kuulutatud võrdsete võimaluste aastaks. Tunnustuseks Vaegkuuljate

Liidule oli Andrus Helenurme ja Viljandi Vaegkuuljate Ühingu esinaine Erika Kiviloo osavõtt Brüsselis toimunud Euroopa puuetega inimeste üritustest. Eakate päevale pühendatud sotsiaalministri Maret Maripuu vastuvõtule kutsutute hulgas olid ka Rapla VS esinaine Malle

Tähe ja Jõhvi VÜ esinaine Hilja Makara. Tallinnas, 2. detsembril läbiviidava rahvusvahelisele puuetega inimeste päevale pühendatud konverentsi põhisõnumiks on: võrdsed võimalused kõigile. Ehkki kuulmispuudega inimeste integratsiooniga on Eestis tegeldud enam kui 25 aastat, ei tunne vaegkuuljad veel endid võrdväärtsetena kuuljate ühiskonnas! Korduvalt oleme esitanud taotlusi, et koosolekute- ja nõupidamiseruumides ning muudel avalikel üritustel oleks tagatud vaegkuuljaile kuulamisvõimalused, samuti ka TV info- ja uudistesaadetel oleksid subtiitrid. Üks töönõupidamine saigi läbiviidud ETV Arendus- ja tehnikatalituse spetsialisti Tiit Kimmeligaga. Järgnevalt on plaanis kohtumine Ringhäälingunõukogu liikmetega. Vajaliku kuulmisalase informatsiooni saamise võimalusi on EVL koduleht internetis www.vaegkuuljad.ee Oleme püüdnud seda pidevalt täiustada, lisada uuemat informatsiooni jm. Ka sellel aastal suutsime olla EPI Koja liikmesorganisatsioonide seas parimate hulgas! Kodulehe kasutajailt ootame ettepanekuid ja aktiivsemat tagasisidet.

EVL Juhatuse nimel soovin ühingu liikmetele ja meie koostööpartneritele kordaminekuid plaanitud tegevustes ja rahulikku Advendiaega!

Uno Taimla

KUULMISABIVAHENDITE SAAMISEST aastatel 2005, 2006 ja 2007 I p/a

Maakonnad ja Tallinn	2005	2005. a. kompensatsioon (kr)	2006	2006. a. Kompensatsioon(kr)	2007 I p/a	2007 I p/a. kompensatsioon (kr)	Abivahendi järjekorras 01.11.2007
Harjumaa	255	751 653	181	725 147	251	495 339	61
Hiiumaa	31	76383	25	61 147	25	106 698	2
Ida - Virumaa	299	604 639	303	723 171	185	581 646	79
Jõgevamaa	137	214 523	100	215 962	75	195 669	48
Järvamaa	95	240 611	80	202 357	66	191 895	1
Läänemaa	53	112 105	48	131 195	36	125 132	6
Lääne-Virumaa	176	462 871	125	395 917	93	304 130	53
Põlvamaa	74	145 000	65	179 207	40	197 480	65
Pärnumaa	214	509 949	147	462 101	92	401 224	179
Raplamaa	93	308 917	75	256 536	39	178 681	3
Saaremaa	80	147 543	79	203 372	44	108 691	31
Tartumaa	423	880 000	309	931 082	257	1 076 715	289
Valgamaa	84	171 000	81	215 083	64	191 266	50
Viljandimaa	124	210 000	104	264 507	77	291 653	58
Võrumaa	80	130 000	60	131 025	53	170 401	108
Tallinn	885	2 342 331	748	2 351 718	405	1 820 053	489
Kokku	3103	7 303 524	2503	7 449 527	1802	6 436 673	1522

Juuresolevaga anname lühiülevaate kuulmisabi saamisest 2007 I poolaastal. Tabelis on toodud võrdlusandmed abivahendite saamisest maakonniti alates 2005. aastast. Kuulmisabivahendeid riikliku soodustusega on saadud põhiliselt SA TÜ Kliinikumi Kõrvakliiniku Kuulmiskeskuse,

Kuulmisrehabilitatsioonikeskuse ja AS Ida Tallinna Keskaigla Kuulmiskeskuse ning nende teenindusalas olevate haigla-polikliiniku kõrvaarstide kaudu. Juurde on tulnud uued, ka riikliku soodustusega kuulmisabi-vahendeid müüvaid firmasid, nagu Terviseabi OÜ (müügijuht Diana Leguss) ja MTÜ Jumalalaegas (Silmalaegas, müügijuhid Janar Vaik ja Inga Koch) Nimetatud firmade käive moodustas 2007 I poolaastal ca 2% üldisest kuulmisabivahendite kompensatsioonisummast.

Abivahendite nõudluse suurenemist näitab see, et 2007. aasta I poolaastaga anti välja 1802 abivahendit, milline moodustab 71% 2006. aastal väljaantud abivahenditest. Võrreldes 2006. a I poolaastaga on kuulmisabivahendite toetussumma 2007. a I poolaastal kasvanud 17,5 % Murettekitavam on asjaolu, et mitmetes maakondades suurenevad kuudeaparaatide vajajate järjekorrad: Pärnumaa, Võrumaa, Tartumaa jt 1. novembri seisuga oli

kuuldeaparaadi saamisele registreerinud ca 1522

kuulmispuudega inimest. Nende hulgas oli lapsi ja õpilasi 45 ning 220 tööelist . 82 % järjekorras olijatest on pensionieas inimesed. Leevendust võib oodata siis,

kui Vabariigi Valitsus eraldab 2007 a lisaelarvest raha abivahendite kompenseerimiseks. Esmajärjekorras püütakse siis rahuldada laste, õpilaste ja tööeliste abivahendite vajadused. Enamus pensioniealisi vaegkuuljaid peavad jääma ootama 2008. aastat. Riigikogus vastuvõtmisel olevas 2008 riigieelarves on tehnilistele abivahendile planeeritud ca 80 milj. krooni. Suurenemine käesoleva aastaga ca 14 % Sellest peaks

kuuldeaparaatide ja teiste kuulmisabivahendite doteerimiseks saama vähemalt 13-14 miljonit krooni. See aga oleneb maakondade ja kuulmisrehabilitatsiooniteenuseid osutavate firmade ning kuulmispuudelist inimeste

organisatsioonide sihikindlast koostööst.

Uno Taimla

VAEGKUULJATE LIIDU ESINDAJAD BRÜSSELIS

EPI Koja juhataja Helve Luigelt sain teate, et järjekordsele EDF (European Disability Forum) aastakoosolekule Brüsselisse sõitmise järjekord on jõudnud vaegkuuljate esindajani. Kuna ei olnud kiiruga kedagi EVL Juhatusel liikmetest teisi saata, siis pidin nõustuma osavõtuga üritusest. Selgus, et Viljandi Vaegkuuljate esinaine Erika Kiviloo oli kutsutud Vabariikliku Kultuuritöötajate ja Pärnumaa- ning Viljandimaa Puuetega Inimeste Nõukoja delegatsiooni koosseisus Brüsselisse EU Parlamendiliikme Siiri Oviiri kutsel.

Meie delegatsiooni juhiks oli Pärnumaa PIK tegevdirektor Toomas Mihkelson, kes on ühtlasi ka EDF Juhatusel liige. Veel oli meiega Põlva PIK juhataja Kairit Numa. Sõit Brüsselisse toimus läbi Kopenhaageni. Brüsselisse jõudes oli meil lennujaamas vastas EPI Koja välissuhete juht Meelis Joost. Pärast majutuse vormistamist suundusime „allkirjade kampaania“ lõppüritusele. Kokkutuleku EDF poolne sõnum oli: võitleme koos puuetega inimeste õiguste eest! On ju Euroopas rohkem kui 50 miljonit puudega inimest! Kogunenud inimeste hulgast (ca 5000 inimest) märkasid ka viipekeeles suhtlevaid inimesi. Proovisin ka oma kuuldeaparaadi kasutamise võimalusi: induktiivlülituses oli kuulda vaid surinat. Teisi kuuldeaparaati kandvaid vaegkuuljaid ei märganudki! Üldse oli delegatsioon 30-st Euroopa riigist. Kava järgi pidi esinema Euroopa komisjoni president, kuid teda ei tulnud! Ooteaega täideti teiste esinemiste ja kontserdiga. Selle eest said osalejad kuulda Euroopa Parlamendi esimehe Hans-Gert Pötteringi ja Euroopa asepresidendi Margot Wählstromi esinemist. Neile anti ka üle allkirjalehed, millele olid allkirja andnud Euroopa riikide 1232077 kodanikku. Isegi viimastel päevadel olid lisandunud veel palju allkirju. Sloveenia oli aga

allkirju kogunud kõige enam. Tutvustime põgusalt ka Brüsseli vanalinnaga. Üllatuseks ei erinenud see tüüpilistest keskaja linnadest.

Lubasime seal endile ka tassi teed. Tee oli 3 eurot. Majutus hotellis maksis 140 eurot ehk 2100 krooni. Hinna sees oli ka hommikusöök. Järgmisel hommikul pidime minema Europarlamendi hoonesse. Tegelikult on see üks suur paarikümnekorruseline hoonete kompleks. Kuna Brüsselis töötab ka eestlasi, siis saimegi seal ühe eesti esindajaga kokku, kes aitas sissepääsu üles leida. Meile oli jagatud nimelised rinnasildid. Tuli läbida turvaväravad ja võisime siseneda “Euroopa pühamusse”. Registreerimise järel jagati meile vajalikud paberid ja hääletusmedalid. Istungite saali istekohas olid hääletuspult, kõrvaklapid. Informatsiooni võisid kuulata kahes keeles – inglise ja hispaania keeles. Proovisin kuuldeaparaadiga kuulata induktsioonpooli vahendusel, kuid peale vaikse surina ei olnud muud midagi kuulda. Kurtidele oli viipekeele tõlk ja ekraanidel jooksis ingliskeelne sünkroontõlke tekst. Hääletusmedaleid oli kolme värvi – roheline, kollane ja punane. Arvestatud oli ka daltonistide (värvipimedate) huve. Medalid olid erisuurusega ja ühel medalil oli osa nurgast lõigatud. Peale lõunat jätkus ürituse pidulik pool: EDF-i 10. aastapäeva tähistamine. Põhiettekandele järgnesid tervitused, veteranide sõnavõtt, peeti meeles tublimeid, näidati vanu filme ja fotosid. Meie delegatsioon pidi aga enne ürituse lõppemist lahkuma, et Tallinna lennukile jõuda. Kampaania: TÄNA TULEB TEGUTSEDA PAREMA HOMSE NIMEL, loeti delegatsiooni poolt igati kordaläinuks.

Andrus Helenurm

VAEGKUULJAD LÄTIMAAL

Tööealised vaegkuuljate ühingute liikmed otsustasid oma ühisürituse sellel aastal korraldada Lätimaal. Idee minna kaugemale, küpses juba aastate eest, kui otsustati ühiselt, et

peame looma ka piiriüleseid kontakte lähinaabritega. Läti vaegkuuljate esindajatega oldi kohtunud viimati 2004. aastal Helsingis, Vaegkuuljate maailmaorganisatsiooni IFHOH kongressil. Kahe päeva jooksul, 20-21 oktoobrini arutati noorte ja tööealiste vaegkuuljate probleeme ja nende lahendamise võimalusi. Plaani sai võetud ka noorte vaegkuuljate oma organisatsiooni loomine ja kavandati lähiaastate tegevusplaane. Avaldati arvamust, korraldada 2008 ja 2009. aastal Läti-, Leedu-, Soome- ja Eesti vaegkuuljate ühisüritusi. Täiendasime oma teadmisi nii Riist kui ka Jurmalast. Loomulikult ei saanud me jätta külastamata ka Lidot ja Livu veeparki.

Külliki Bode

KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

- **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus** Tallinn, Lembitu tn 10b, tel 6 454 046 , **avatud E-R 9-15.**
- **AS Ida-Tallinna Keskhaigla kõrva-, nina- ja kurguhaiguste osakond** Tallinn, Ravi tn 18, tel. 6207916, 6207061.
- **SA TÜ Kliinikumi kõrvakliiniku kuulmise ja kõnestamise osakond** Tartu Puusepa 1a tel. 7319100.
- **AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616 **Avatud kella 9–13 E– R.**
- **Eesti Vaegkuuljate Liidu** kontoris Tallinnas, **Toompuiestee 10**, tel. **6 616 394.**

Väljaandja: **Eesti Vaegkuuljate Liit** tel 6 616 394
Toompuiestee 10, 10137 Tallinn

E-post: vaegkuuljad@hotmail.ee,
Kodulehekülj: <http://www.vaegkuuljad.ee>

Uno Taimla, Enn Kiiler

KASULIK KOOLITUS

12-13 oktoobril oli Viljandisse kogunenud arvukalt EVL ühingute juhte ja juhatuse liikmeid, et saada täiendavaid teadmisi organisatsioonide juhtimisest, asjaajamisest, õigussuhetest, lepingutest jm. Õppe-koolituse läbiviimine sai teoks tänu Viljandi Vaegkuuljate Ühingu esinaise Erika Kiviloo poolt koostatud projektile ja selle rahastamisele Lektor Kaie Toobal esitas antud teemad arusaadavalt ja hästi

lahtiseletatult. Organisatsiooni juhtimine ja tegevuse arendamine nõuab juhilt ja juhatuse liikmetelt palju rohkem teadmisi ja oskusi kui meie seda tegelikult omame! Peaaegu samad probleemid on ka Rootsis. Seda saime kogeda Värmlandis Vaegkuuljate Ühingu esimehe Stig Björklundi esinemisel samal koolitusel. Stig tutvustas Värmlandis HRF, Soome KHL, Norra Hedmark HLF ja Eesti Vaegkuuljate Liidu ühisprojekti aastateks 2008-2009. Projektiga püütakse arendada nimetatud organisatsioonide koostööd ja aidata kaasa kuulmispuudelite inimestele võrdsete võimaluste tagamiseks. Läbiviidavatele õppeseminaridele ja konverentsidele kutsutakse ka kohalike ühingute esindajaid. Täpsemalt anname sellest koostööprojektist teada jälle siis, kui on tagatud selle rahastamine.

Uno Taimla